

Glas Saturnusa

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA »SATURNUS« LJUBLJANA – LETO V. – ŠTEVILKA 4 – JUNIJ 1963

Sindikalna podružnica mora zagotoviti široko družbeno aktivnost ob izdelavi statuta naše gospodarske organizacije. Izvršni odbor naj skupno s podobori v EE, z vsemi družbenimi, političnimi in društvenimi organizacijami skrbi za čim boljše razpravo vseh članov kolektiva ob sestavljanju in sprejemanju statuta našega podjetja.

Delovna organizacija se mora usmerjati v osvajanje naprednih tehnoloških procesov, v uvajanje mehanizacije in avtomatizacije. Zagotoviti mora razvoj neposrednega samoupravljanja, katerega nosilec mora biti sleherni član našega kolektiva.

Utrditi moramo obstoječi sistem delitve presežka doseženega dohodka po EE. Istočasno pa moramo skrbeti za čimprejšnjo uvedbo takega načina proizvodnje, ki bo EE omogočil samostojno delitev čistega in osebnih dohodkov.

Delitev osebnih dohodkov v okviru EE in celotnega podjetja mora biti čim bolj pravična. Treba

tribuna vseh članov sproščati prizadevanja slehernega za doseganje enakih delovnih uspehov, kot je bilo to v preteklih letih.

Takega povečanja pa ni mogoče doseči s povečanjem fizičnega napora neposrednih proizvajalcev, ampak je treba v prvi vrsti razvijati sodobno organizacijo dela, uvajati mehanizacijo, rekonstruirati obstoječe proizvodne zmogljivosti ter zagotoviti moderno tehnologijo proizvodnje.

Pozabiti ne smemo na izredno važen vpliv medsebojnih odnosov, za katere predvsem vpliva stimulativna in pravična delitev osebnega dohodka.

Vsa navedena vprašanja mora temeljito obdelati in zajeti v svoji vsebini statut našega kolektiva. Ta statut mora zakoniti že obstoječe odnose in nakazati pot razvoja v prihodnosti.

Da bi to dosegel, naj vzpostavi tak družbeni mehanizem, ki bo sproščal iniciativo vsakega posameznika pri razpravi o posameznih vprašanjih in pri sprejemanju odločitev.

Sklepi občnega zbora sindikalne podružnice

je vzpostaviti tak sistem delitve, ki bo upošteval ekonomske pogoje posameznih EE in bo obenem sproščal prizadevanja članov EE za njihove lastne uspehe in uspehe celotnega kolektiva.

Izvršni odbor sindikalne podružnice mora v bodoče še tesneje sodelovati z organi samoupravljanja v okviru celega podjetja. Prav tako mora izvršni odbor zagotoviti najtesnejše sodelovanje sindikalnih podoborov z organi delavskega samoupravljanja v EE. Svojo dejavnost mora razširiti na področje gospodarskega in družbenega življenja kolektiva. Če hoče, da bo tem nalogam kos, mora v svojo dejavnost vključiti čim več ljudi, ki bodo s svojo voljo in delom v komisijah zagotovili vsestransko politično dejavnost sindikalne organizacije.

Izvršni odbor mora skrbeti za uvajanje boljših oblik dela v podoborih.

Naša organizacija mora stalno spremljati gospodarski razvoj kolektiva in kot

Pri izvajanju sklepov oziroma sprejetih nalog pa moramo vzpostaviti tak način izvajanja, ki bo zagotovil disciplino vseh strokovnih in samoupravnih organov podjetja ter največjo disciplino slehernega člana kolektiva.

Sodoben način proizvodnje zahteva večjo strokovnost naših proizvajalcev. Za doseganje tega, je potrebno organizirano prizadevanje vseh družbenih in političnih organizacij ter strokovnih služb pri strokovnem in splošnem izobraževanju.

Zavestno moramo skrbeti za:

- reševanje stanovanjskih vprašanj
- za oddih in rekreacijo članov kolektiva
- za zdravstveno varstvo (posebno preventivna dejavnost)
- za higiensko in tehnično zaščito
- za družbeno prehrano ter druga vprašanja družbenega standarda, ker je tudi od rešitve teh odvisno povečanje produktivnosti dela.

Komisija za sklepe, imenovana na občnem zboru sindikalne podružnice »Saturnus«

Maja presegli operativni plan za 5,4%

Maja meseca se je začela glavna sezona proizvodnje. Z njo so prišle večje in manjše težave, ki smo jih kar uspešno odpravili. Ker smo se zavedali, da lahko naredimo več kot smo predvidevali po osnovnem planu, smo se odločili, da naj bo operativni plan višji od osnovnega. Da naša predvidevanja niso bila neumestna, nam potrjuje dejstvo, da smo tudi operativni plan presegli.

2,2% PREKO OPERATIVNEGA PLANA V EMBALAZI

V embalazi nam je največ težav povzročalo pomanjkanje Alu pločevine, ki je kljub pogodbam in stalnim zahtevam nismo mogli dobiti. Kaj lahko bi nastala izguba 22 milijonov, ki jo je povzročil izpad te pločevine. Do tega pa ni prišlo, ker smo namesto alupo pokrovov povečali proizvodnjo škotel. Preusmeritev proizvodnje so omogočale razmere na trgu konzervnih škotel. Njihova poraba se je povečala zaradi zgodnejše sezone konzerviranja graha in sadja.

Precej težav nam povzroča postavljanje nove linije za lakiranje. Posledica tega je, da nismo uspeli izdelati planirane izbire izdelkov in bomo imeli pri tem še težave.

Velik problem v celotnem kolektivu predstavlja povečanje bolniškega staleža, ki je maja dosegel 8%. Tudi 4% izpadlih delovnih dni zaradi letnih dopustov in težave, ki so zaradi tega nastale, nas opozarjajo, da moramo že sedaj dopuste razporediti tako, da nam ne bodo predstavljali resnejšega problema.

Naloga vseh družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, strokovnih služb je skrbeti za stalno obveščanje kolektiva. Vsi ti organi in organizacije naj s stalnim sodelovanjem v »Glasu Saturnusa« omogočajo izpolnitev navedenih nalog.

Sindikalni izvršni odbor mora izvajati sklepe in konkretne naloge, ki jih je nakazala razprava na občnem zboru. Člane kolektiva pa mora o izvršenih sklepih in nalogah stalno obveščati po že obstoječih oblikah obveščanja.

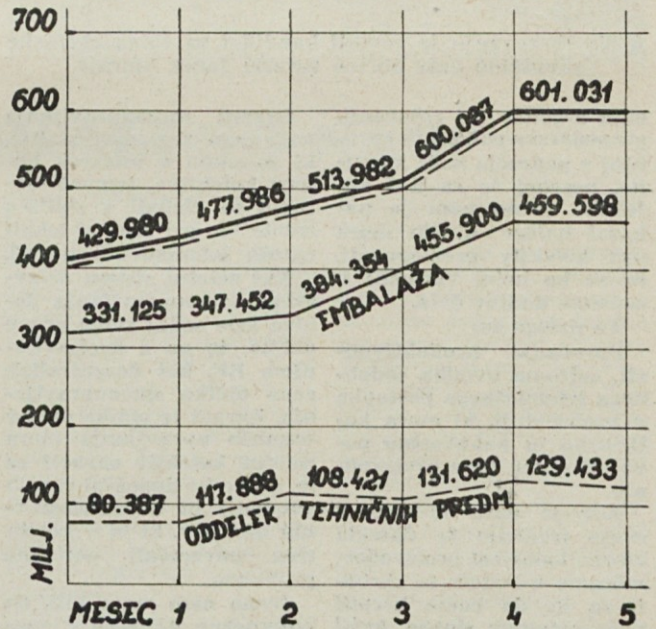
Komisija za sklepe, imenovana na občnem zboru sindikalne podružnice »Saturnus«

8,6% PREKO OPERATIVNEGA PLANA V OTP

V oddelku tehničnih predmetov smo že dosegli tisto stopnjo razvoja, ko stalno proizvajamo v vrednosti 100 milijonov dinarjev. Naredili bi lahko še več, če ne bi imeli težav s kooperanti. Ker nam oni niso bili sposobni dobaviti sestavne dele za svetilke pri avtomobilu Fiat 600 D, smo morali proizvodnjo preusmeriti na traktorske svetilke. Vpraša-

li boste zakaj prihaja prav pri kooperantih do takih težav? Ko smo sklepali kooperacijske pogodbe so njihove zmogljivosti zadoščale našim potrebam. Sedaj pa ne zadoščajo več, ker se ne večajo vzporedno z našimi. Prestavljanje planirane proizvodnje posameznih predmetov iz enega v drug mesec in majhne serije povzročajo, da iz mesca v mesec delamo po 20 do 25 vrst predmetov. Veliko število različnih predmetov zahteva pogosto menjavanje postopka in povzroča izgubo dragocenega časa.

Obrat plastike v Polju plan dosega in presega, razen v primerih, ko primanjkuje surovine za predelavo.

▲ Kaže, da smo obstoječe zmogljivosti precej izkoristili!

Rabimo stvarne podatke

Na eni zadnjih sej upravnega odbora je bilo sklenjeno, da je treba v bodoče obračunavati mesečne proizvodne plane in njihovo izvršitev tudi po prodajnih cenah. Do sedaj smo jih obračunavali le po statističnih cenah. Razlika med statističnimi cenami — to so cene, ki jih je Saturnus dosegal na tržišču v prejšnjih letih — in prodajnimi cenami, kakršne dosega sedaj, je pri nekaterih vrstah izdelkov za 30 do 40% v škodo prodajnih cen. Pri nekaterih izdelkih pa te razlike ni.

Z obračunavanjem proizvodnih planov po prodajnih cenah smo začeli z junijem mesecem. Kar smo prej le predvidevali, je novi način obračunavanja tudi dokazal. Razlika med plani-

rano vrednostjo proizvodnje po statističnih cenah in vrednostjo po prodajnih cenah je nekaj več kot 103 milijone dinarjev.

Nadaljevanje na 4. strani.

Prihodnost je odvisna od nas vseh

Ob celotni naši politični dejavnosti družbeno-političnih organizacij, ki je usmerjena v predvolilne akcije, se je naša sindikalna podružnica priključila živahni politični akciji in organizirala predvolilno zborovanje.

Naš namen je bil, da kolektiv tovarne Saturnus spozna bodoče poslance, ki jih bomo volili v občinsko, republiško ali zvezno skupščino.

Na tem zborovanju so kandidati pregledali in analizirali dosedanje uspehe pri delu našega kolektiva in organov družbenega samoupravljanja. Vzporedno s tem pa smo si začrtali bodoče naloge za obdobje prihodnjih 7 let.

Za zbor delovnih organizacij občinske skupščine je spregovoril kandidat tov. JANEZ SMRAJC.

V svojem govoru je opisal dosedanje delo občin-

edino na ta način bomo kos nalogam, ki so pred nami.

Organi delavskega samoupravljanja se bodo morali še aktivneje vključevati v problematiko tovarne.

Za njim je spregovoril ing. SASO ŠKULJ, kandidat za republiški zbor delovnih organizacij.

Tov. Škulj je v kratkih besedah orisal delavsko in družbeno samoupravljanje. Poudaril je, da so samoupravni organi v kolektivu dejanski proizvajalci, ter da morajo s tega stališča obravnavati vso problematiko v okviru danih možnosti in pogojev, v katerih delajo.

Naš celotni sistem družbenega samoupravljanja moramo prilagoditi pogojem, ki jih imamo, ne pa, da pri tem iščemo določene interese, ki so odraz teženj posameznikov, nimajo pa nič skupnega z našim nadaljnjim razvojem.

kem položaju ter je treba pri delitvi dohodka upoštevati organski sestav proizvajalnih sredstev in obseg tržišča.

Predstavil se je tudi kandidat za politični zbor LS SRS VLADO ČRNE, predsednik ObLO Moste Polje.

Tov. Črne je spregovoril o proizvajalcih kot neposrednih upravljalcih ter poudaril, da se proizvajalci premalo vključujejo na terenu kot občani, da bi morali aktivno posegati v probleme, ki so pred krajevnimi organizacijami in komunjo. Vse premalo je čutili proizvajalce v organih družbenih služb in raznih servisov, smatramo pa, da mora naš delovni človek poznati celotno problematiko ter o njej tudi odločati.

Razvoj komunje in njenih služb je nedvomno odvisen od aktivnega vključevanja vseh činiteljev, ki na kakršenkoli način prispevajo k razvoju naše komunje kot središča političnega in gospodarskega življenja.

Slavko Vrzel

▲ Tovariš Črne je v svoji razpravi govoril predvsem o vključevanju občanov v družbeno življenje. Poudaril je, da se delovni ljudje naše občine premalo vključujejo v dejavnost izven tovarne

▲ Na zborovanju je govoril kandidat za člana občinske skupščine naše občine tovariš Janez Smrjajc

skih organov pri reševanju gospodarsko političnih vprašanj s področja naše komunje, posebej še za naš kolektiv. Jasno nam je nakazal naloge, ki jih mora naš kolektiv premagovati, če se bo hotel vključiti v sodobno delitev dela.

Te naloge so:

Povečanje produktivnosti, oziroma uvedba sodobnega tehnološkega postopka v proizvodnji, ki mora količinsko in kakovostno povečati obseg naše proizvodnje.

Ker je naša tovarna s svojo tradicijo že dosegla visoko kakovost proizvodov, moramo v bodoče še skrbeti za to, da bomo krepili našo razvojno službo, kajti

Organi samoupravljanja ne smejo zastopati stališča, ki so samo v interesu našega kolektiva, temveč moramo to gledati s stališča celote ter pri tem ni iskati raznih lokalističnih teženj.

Naš celotni sistem delavskega samoupravljanja dobiva šele sedaj svojo pravo obliko, to pa z uveljavljanjem EE, kot decentralizirano obliko samoupravljanja. Zaradi te oblike dela v organih upravljanja mora celotni kolektiv skrbeti za to, da ne bo dopuščal raznih anomalij in nedemokratskih odnosov, ki bi v kolektivu povzročali politične probleme.

Jasno nam mora biti, da posamezne EE niso v ena-

Ob novem letu smo odprli nov počitniški dom v Kranjski gori. Namenjen je poletnemu in zimskemu odihom starih in mladih. Dom je obiskalo že precej ljudi, ne samo iz našega kolektiva, ampak tudi od drugod. Vsi so dejali le to, da smo se prepozno odločili za gradnjo tega objekta; tudi jaz tako mislim. Vem le, da bom tudi potem, ko bom odšla v pokoj, še vedno lahko preživela nekaj dni v njem.

Pred časom je sindikalna organizacija organizirala ekskurzijo svojih aktivnejših članov. Ogedali smo si železarno na Jesenicah, po ogledu pa smo se odpeljali v Kranjsko goro, kjer smo v našem domu preživeli prijeten sobotni večer in še lepšo nedeljo.

Ko smo se v nedeljo popoldan vračali v Ljubljano, smo se ustavili še v Begunjah in si ogledali muzej iz NOB.

Na tem izletu sem imela priliko videti podrobnosti našega doma. Na griču, v lepi legi stoji med smrekami. Ko ga vidiš, te prevzame mir in vonj zgodnje pomladi.

Vstopiš, že si v jedilnici gorenjskega sloga, v prijetnem klubskem kotičku in v praktični kuhinji. Po lesenih stopnicah se povzpneš v prvo nadstropje z dolgo predsobo iz katere so vходи v udobne spalnice in je izhodi na balkon. Z nje ga se ti ponuja krasen razgled po dolini in po še vedno zasneženih vrhovih Prisojnika, Pihavca in drugih gora. Tako blizu so, da bi jih lahko z roko prijel. Nedaleč od doma teče voda

Pišnica; v njej se lahko osvežiš.

Ko sem o vsem tem govorila s tovarišicami in tovariši v tovarni in so še vedno padale različne pripombe, češ da je dom sicer naš, a je le za nekatere, sem sklenila povedati samo eno: »Vsakdo naj si ga ogleda, v njem naj preživi nekaj dni oddiha. Ko se bo vrnil domov, bo preroben in prepričan sem, da ne bo več mislil, je naš a ni za vse, ampak je naš in je za vse.«

Kolikor smo prispevali, je prav da smo. Tisti pa, ki je prvi predlagal, naj se počitniški dom gradi v Kranjski gori, zasluži pohvalo.

Angela Dovgan

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA ČESTITAMO
ZA 4. JULIJ DAN BORCA
ORGANI SAMOUPRAVLJANJA
DRUŽBENE IN POLITIČNE
ORGANIZACIJE TER UREDNIŠTVO

EE Zalog — Aktualno

Na seji DSEE smo obravnavali operativni plan za mesec junij, izvršitev plana za mesec maj, potovanje v inozemstvo zaradi prevzema strojev, načelna vprašanja o 42-urnem delavniku in razno.

Operativni plan za mesec junij znaša finančno za naš obrat v vrednosti 276 130 000 din, kar je rekord za našo enoto. V kolikor ne bo posebnih zastojev, ga bomo še presegli. Izvršitev plana je vsekakor odvisna od slehernega poedinca v enoti in od tesnega sodelovanja z ostalimi EE.

Izvršitev majskega plana je bila zelo ugodna, saj smo plan presegli za 9 974 000 din, kljub pomanjkanju aluminijaste pločevine za alupo pokrove, zaradi česar smo izgubili 25 000 000 din.

Pri firmi FMI v Italiji bomo nabavili avtomatsko linijo za izdelavo konzervnih doz. Na prevzem teh strojev bo šel poleg tov. Janeza Smrjajca še Janez Grobelšek. DSEE mu je to potovanje tudi odobril.

Z nabavo novih strojev se bo pri istem številu zaposlenih povečala zmogljivost za približno 100 %.

O 42-urnem delavniku zaenkrat lahko razpravljamo samo načelno. Če si hočemo privoščiti to ugodnost, da bomo tedensko delali 42 ur, moramo dvigniti proizvodnjo v istem času. Ustava SFRJ predvideva, da podjetja začnejo v letošnjem letu s poskusi o 42 urnem delavniku. Ni pa to kampanjsko delo, temveč je treba ta ukrep prej dobro preštudirati in ga šele nato uesti.

Pod točko razno so se med drugim tovarišice največ zanimale, če bomo prekinili z nočnim delom, ko bomo dobili novo avtomatsko linijo. Jasno je, da bomo morali od nočnega dela čimprej odstopiti in z avtomatizacijo ter organizacijo dela ustvariti delovne pogoje, ki bodo kos moderni proizvodnji. S tem bi odpadle nočne izmene. Nadalje je bilo govora, da HTV komisije nimajo s strani varnostnega tehnika, kakor tudi centralne komisije dovolj smernic za uspešno delo po EE.

Karol Smrekar

Občinski ljudski odbor je na eni zadnjih sej sprejel odlok o razglasitvi 4. julija za praznik naše občine. Zato je tudi imenoval posebno komisijo za proslavo občinskega praznika. Sestavljajo jo predstavniki ObLO in večine družbenih in političnih organizacij.

Bivša občina Ljubljana-Polje je že pet let praznovala svoj občinski praznik. Prav je, da se ta tradicija oživi v združeni občini. Se posebno pomembno je praznovanje občinskega praznika letos, ko praznujemo 20. obletnico Kočevskega zboru. Ta zbor pomeni začetek nove države, ki gradi socializem in ki v polni meri omogoča razvijanje osebnosti vsakega državljan-občana.

Da bi kar najbolj slovesno praznovali praznik naše občine, je odbor že izdelal program, ki obsega vrsto zanimivih in kakovostnih manifestacij ter družbenih

▲ Množični nastopi so bili glavna oblika praznovanja občinskega praznika v občini Ljubljana-Polje

akcij. Med največjimi in najbolj zanimivimi bo nedvomno gospodarska razstava. Na njej bodo razstavljala vsa podjetja naše občine. Razstavljene predmete bo mogoče kupiti.

Na predvečer Dneva borca bo taborni ogenj s partijskim programom in razdelitvijo odlikovanj. Program praznovanja obsega tudi slavnostno komemoracijo na Urhu, odkritje spominskih plošč v dolini Besnice, več koncertov godb na pihala in druge kulturne prireditve.

V parku na Kodeljevem bo vsak večer zabavna prireditev s plesom. Kot posebno privlačno prireditev moram omeniti hitrostno tekmovanje formule »K« (go-kart), ki ga bo 7. julija organiziralo ADM Moste. Praznovanje občinskega praznika se bo zaključilo s slavnostno sejo skupščine občine Ljubljana-Moste-Polje.

Zajel nisem še drugih najrazličnejših akcij in dejavnosti, ki jih bodo organizirale v njihovem okviru različne organizacije in društva.

Mislam pa, da to niti ni toliko važno! Važnejše je, da občinski praznik kar najslavneje praznujemo in da k praznovanju doprinesejo svoj delež tudi posamezni delovni kolektivi.

Peter Marn

Razstava dosežkov sodobne svetovne in naše tehnike

Med 24. majem in 2. junijem je bil v Beogradu 7. mednarodni sejem tehnike. Sejem, ki združuje številne domače in tuje razstavljavce, želi prikazati najnovejše dosežke tehnike v svetu in pri nas.

Posebnost letošnjega sejma je, da ne razstavljajo posamezne gospodarske organizacije vsaka zase, ampak da v večini nastopajo v okviru poslovnih združenj.

Na letošnjem sejmu so prikazane velike možnosti izvoza, posebno v gradbeništvu. Razstavljene predmete in prikazani načini

gradnje dokazujejo, da so naša gradbena podjetja že sposobna prevzeti najrazličnejša dela in celotne gradnje najzahtevnejšega značaja.

Veliko število razstavljalcev, organiziranje najrazličnejših prireditev v času sejma in nov način razstavljanja so omogočili Beograjskemu sejmu doseči tisti nivo, na katerem prihajajo do polne veljave naše gospodarske sposobnosti. Nedvomno je letošnji Sejem tehnike odprl še veliko priložnosti za izvoz naših izdelkov.

Peter Marn

Razvoj tesnilnih mas in vedno večje potrebe tržišča po Alupo in Aluvi pokrovnih so nas silile, da smo si iz Anglije nabavili za to odgovarjajočo linijo, ki je sestavljena iz naslednjih strojev oziroma naprav:

— naprava za polnjenje stroja za nanos tesnilne mase z Alupo pokrovčki,

— stroj za nanos tesnilne mase s pripadajočo črpalko in

— električna sušilna peč.

Ekonomski uspeh, katerega bomo dosegli z obratovanjem nove linije v primerjavi s starim načinom nanosa tesnilne gume, bo naslednji:

a) cena nove tesnilne mase je približno ista kot je cena dosedaj uporabljene tekoče gume, le da je količinski nanos zaradi sestave nove tesnilne mase v primerjavi z dosedaj uporabljenim tekočo gumo pri isti velikosti pokrova za približno 60—100 % manjši.

b) zmogljivost celotne linije, katero bo predvidoma upravljala ena delavka, bo okrog 45 000 pokrovčkov v izmeni. Za izdelavo iste količine pokrovčkov po prejšnjem načinu je bilo potrebno 5 delavk.

c) posebnost nove tesnilne mase, katere ne moremo nanašati na pokrovčke na starih strojih, je tudi v tem, da jo lahko uporabljamo za nanos na Aluvi pokrovčke in še nekatere nove pokrovčke, ki se bodo v prihodno-

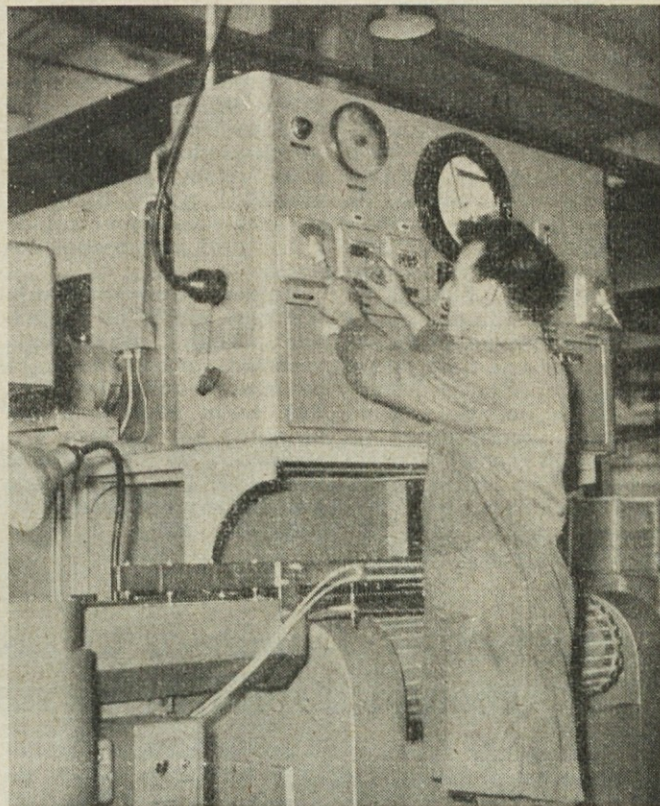
Velike so prednosti nove linije za izdelavo Alupo in Aluvi pokrovčkov ▶

Isto delo lahko dela le še ena delavka

sti razvijali in jih nameravamo osvojiti, zahtevajo pa izključno novo tesnilno maso.

d) ker je nova tesnilna masa mnogo bolj gosta kot je tekoča guma, sta transport ter uporaba mnogo bolj enostavna in je kakršnokoli mešanje neposredno pred uporabo nepotrebno.

Pri celotni liniji je škoda le v tem, da bi lahko v isti peči posušili najmanj še enkrat toliko pokrovčkov, kajti grajena je za zmogljivosti, ki jih imata dva stroja za nanos tesnilne mase. Zato je nujno računati s tem, da se v prihodnosti nabavi še en stroj za nanos tesnilne mase. Janez Smrajc

OBISKALI SO NAS!

V času mednarodnega sejma motorjev in motornih vozil so nas pogosteje obiskovali naši odjemalci, kakor tudi tovariši iz industrije, s katero sodelujemo.

Poleg teh obiskov je bil 14. maja sestanek tehnične komisije CIS. Sestanek je trajal ves dan in smo na njem sprejeli več pomembnih zaključkov ter se dogovorili za poglobljeno sodelovanje z Iskro in Rudi Čajavcem.

Poleg tehničnih vprašanj, ki so obsegala večino programa, smo poslušali še predavanje prof. Planine o tropikalizaciji izdelkov. V pogledu tropikalizacije je tovarna Iskra že dosegla določene rezultate in jih bo v bodoče posredovala ostalima članoma CIS Saturnusu in Rudi Čajavcu.

V opoldanskem odmoru so si člani komisije ogledali obrat tehničnih predmetov ter obrat plastike v Polju.

Naslednjega dne nas je obiskal generalni direktor Crvene Zastave ing. Prvan Raković, ki si je ogledal

15. maja je vobiskal našo tovarno glavni direktor Crvene zastave ing. Prvan Raković. Na sliki je tretji desne strani ▶

obrat tehničnih predmetov. Lahko se je uveril in prepričal o tehnični opremljenosti in zmogljivostih Saturnusa kot kooperanta Crvene Zastave. Razgovarjali smo se tudi o sklenitvi dolgoročne pogodbe med CIS in Crveno zastavo.

Isti dan si je ing. Raković v spremstvu sekretarja CIS-a tov. Faturja, svojega glavnega pomočnika in glavnega direktorja podjetja Slovenija-avto, ogledal tudi obrat Iskre v Novi Gorici, ki proizvaja diname in starterje.

Tretji pomembni obisk je bil v četrtek 16. maja, ko so nas obiskali predstavniki firme Citroen, tehnični

svetovalec Foussier in direktor nabave Tenot.

Ogledali so si proizvodnjo in laboratorije. Po ogledu smo imeli razgovor o sklenitvi pogodbe za dobavo žarometov tovarni Citroen. Razgovorom so prisostvovali glavni direktor TOMOSA Jurij Levičnik, teh. direktor Marinšek in vodja kooperacije s Citroenom tov. Skralovnik.

Dosegli smo popolno soglasje, tako da bo moral razvojni oddelek tovarne Saturnus v letošnjem letu osvojiti proizvodnjo žarometov ϕ 136, tako da drugo leto v mesecu februarju steče mesečna dobava 66 000 žarometov. Lovro Verčko

Rabimo stvarne podatke

Nadaljevanje s 1. strani.

Planirana vrednost pro-izvodnje za junij 1963:

ekon. enota	stat. cene	prod. cene	razlika
1	2	3	4
Embalaža	153,2	142,4	— 10,8
Konzerve	289,6	238,8	— 50,8
Teh. predmeti	123	81	— 42
Tiskarna	15	15	
Skupaj:	580,8	477,2	— 103,6

Naš letni proizvodni kakor tudi prodajni plan sta postavljena v višini 5,5 milijard dinarjev in ju bo treba ostvariti v višini dejanskega doseženih prodajnih cen, to je cen, ki nam jih plačujejo kupci za posamezne izdelke. Če to letno vrednost razdelimo na dvanajst delov ugotovimo, da moramo na mesec izdelati (po prodajnih cenah) najmanj za 458 milj. din proizvodov (v tej vsoti je za okoli 16,5 milj. din orodij in druge opreme, ki jo sami izdelamo za naše potrebe). Vsekakor pa je potrebno, da še nadalje merimo vrednost proizvodnje po statističnih cenah, ker le tako lahko primerjamo tekoče rezultate z rezultati iz prejšnjih let in ugotovljamo za koliko se je, ali se ni

povečala produktivnost v primerjavi s prejšnjimi leti. Poudariti je treba, da se iz prodane vrednosti proizvedenega blaga ustvarja potrebna sredstva za poslovne sklade in OD. Če ne bi dosegli postavljenih mesečnih planov, oziroma letnega plana po prodajni vrednosti, potem bi bili v nevarnosti poslovni skladi, kakor tudi naši osebni dohodki.

Organi samoupravljanja naj vsak mesec po prodajnih cenah obravnavajo vrednost proizvedene in prodane količine izdelkov. Tak način obravnave jim bo služil kot koristen pripomoček za pravočasno ukrepanje in zagotavljanje doseganja in preseganja postavljenih nalog.

Miloš Čopić

LEIPZIG — mesto, kjer se vsako leto zberejo strokovnjaki vsega sveta

Naš kolektiv že nekaj let pošilja svoje zastopnike na sejem v Leipzigu. Letos je bil sejem od 3. do 13. marca. Ta sejem pomeni točko za sestanek strokovnjakov vsega sveta. Je edina točka, kjer se zbirajo strokovnjaki zahoda in vzhoda. Rečem lahko, da radovedni strokovnjaki ocenjujejo napredek vzhoda, posebno Vzhodne Nemčije po predmetih, ki so na tem sejmu razstavljeni.

V času sejma se mesto spremeni v razstavišni prostor. Razen razstavnega prostora, ki je rezerviran za države iz zahodnega bloka, so še posamezni paviljoni SSSR, Indonezije, Indije, Pakistana in Francije. Vsi ti prostori prikazujejo dosežke na področju metalurgije, težke industrije in strojogradnje. Na razstavnem prostoru je sejem izrazito tehniškega značaja.

Razstava prehrabnih artiklov, krzna, čevljev, ste-

kla, keramike in drugih predmetov je na različnih krajih v mestu. Spričo obsežnosti se mora obiskovalec specializirati in odločiti za tisto, kar je zanj najbolj zanimivo in zaradi česar je prišel na sejem.

Že dalj časa poznamo izdelke iz Vzhodne Nemčije. Za letošnje, ki so razstavljeni, lahko trdimo, da so se pojavili v večjem obsegu in z mnogimi izboljšavami. To velja predvsem za obdelovalne stroje. V proizvodnji

strojev za proizvodnjo embalaže pa so še precej šibki. Zanje ni bilo mogoče dobiti niti ponudb in tudi ne posebnih informacij.

Zanimivo je bilo ugotoviti, da tovarna v primeru naročila za naslednje leto, takrat dobavi že izpopolnjene stroje. Po večih stikih smo se dogovorili za nabavo strojev za OTP in embalažo. Sem sodijo hidravlične 100 tonske in nagibne 40 tonske stiskalnice in stroji za poliranje, ki bodo služili našim brusilnicam. V naših razgovorih smo posvetili precej časa napravi za lakiranje parabol, ki jo bomo po vsej verjetnosti nabavili. Pri nabavljanju pa nismo pozabili na montažo in na orodjarno

Na sejmu je imela tudi naša država svoj paviljon, ki je bil zelo lepo urejen in stalno poln obiskovalcev. Največ pozornosti sta vzbujala tekstil in motorna industrija.

Sejem, ki pomeni zbirko dosežkov na področju strojogradnje, kovinsko predelovalne industrije, elektroindustrije in drugega, omogoča strokovnjakom spoznati dosežke sveta na teh področjih. Zato se vsako leto tudi zbere na sejmu veliko strokovnjakov. Če hoče biti strokovnjak seznanjen z dogajanjem v svetu potem naj se udeležuje tega sejma. S tega stališča bi bila udeležba več predstavnikov našega kolektiva upravičena in potrebna.

LASTNA PREVIDNOST

Izbiral bi med Norveško in Jugoslavijo

V tiskarni montira novo tunelsko peč, ki smo jo nabavili v Angliji. Majhen mož, ki živahno ogleduje okoli sebe vse kar mu je tuje. Pri delu je vztrajen in hiter, saj opravljeno delo kaže, da ga bo dokončal prej kot je predvideno. Da delo pri montaži tako hitro napreduje, se moramo zahvaliti tudi našim delavcem, ki mu marljivo pomagajo.

Ko smo ga vprašali kakšne vtise ima o naši republiki in o naši tovarni je dejal, da so pogoji za delo pri nas precej boljši kot v Angliji, saj naših delavcev delo ne pritiska tako hudo kot pri njih, kjer so ljudje do kraja izkoriščeni. Prav tako je tudi zadovoljen s pogoji za svoje delo, ker smo mu omogočili stalno in kakovostno delo. Če primerjam osebne dohodke pri nas in pri vas, lahko rečem samo, da je to povsod enako, ker je denarja povsod premalo;

tudi v Angliji, je dejal gospod Mc Lusky.

Montirali ste že vrsto takih peči po različnih državah v različnih tovarnah. Povejte prosim nekatere njihove splošne lastnosti in posebnosti te, ki jo montirate pri nas!

»Delal sem že v Belgiji, Norveški, Franciji in sedaj sem pri vas. Vaša peč je nove konstrukcije, po tehniških lastnostih je boljša od prejšnjih tipov. Sušenje v njej je dosti hitrejšo, ploščevina se ogreje na potrebno temperaturo že v dveh minutah in ostane v peči

me, da dostikrat srečam angleške in ameriške turiste; z njimi hitro vzpostavimo stike in včasih tudi preživim prijeten večer.«

Kaj vam je v Ljubljani najbolj všeč?

»Najbolj všeč mi je, da se veliko gradi, ker to pomeni napredek, ceste so široke in dobro urejene. Zanimivo je gledati tako veliko število Fičkov, kupovati v trgovinah, ki so odprte cel dan, piti kavo pozno zvečer, opazovati prijazne in vesele ljudi in pokramljati z nekomi, ki razume moj jezik. Največ težav in smešnih prizorov mi povzročajo prehodi čez cesto — pri nas vozijo avtomobili po levi strani.«

Če bi si morali izbrati mesto stalnega prebivanja izven Anglije, katero bi si izbrali?

»Najraje bi izbral med Norveško in Jugoslavijo. Na Norveškem veliko ljudi govori angleščino, niso pa tako prijazni kot pri vas.«

»Čas kar hitro teče in prekmalu bom moral zaključiti delo pri vas. Da delo tako hitro napreduje je pripisati prizadevnosti vaših delavcev. Žal mi je samo, da ne morem govoriti z njimi. Kaže, da mi je tudi vreme zelo naklonjeno — skoraj stalno je oblačno in pada dež kot v Angliji. Kot, da bi ga prinesel s seboj. Bre zamere, prosim!«

Ali nameravate, potem ko boste zaključili delo pri nas, potovati še kam?

»Najprej se bom vrnil k podjetju v Wulverhampton. Nato bom šel z nekim prijateljem iz Norveške na redni polletni dopust. Z avtomobilom bova šla na daljšo turo po Angliji in Skotski.«

»Upam, da si bom lahko ogledal še nekatere posebnosti Slovenije ter tako izpopolnil in utrdil sliko, ki sem jo dobil v prvih dneh prebivanja pri vas.«

Peter Marn

▲ Predstavljamo vam monterja iz Anglije gospoda Mc Lusky-a!

le 5—6 minut. V primeru okvare cele peči ali posameznih delov, se peč sama izklopi. Tudi je ni mogoče vklopiti, če se tempo delovanja ne ujema z drugimi stroji, ki sestavljajo linijo. Peč lahko v eni uri posuši od 4000 do 5000 plošč (stara le 2000)«

Kako preživljate prosti čas?

»Prosti čas imam samo zvečer. Tedaj grem v mesto na sprehod, v Tivoli, po trgovinah, kdaj zavijem v kavarno ali Šestico; bil sem že na Nebotičniku. Veseli

Osebnosti

V maju mesecu so prišli v podjetje:

Jožica Marolt, Miodrag Ignjatovič, Sonja Lampe, Ivan Matoz, Edvard Martinčič, Marjeta Salkič, Danila Rojc, Anton Hočevar, Jože Hočevar, Radomir Marinovič, Milka Bogdan, Alojzija Skot, Safa Jukič, Edvard Robenik, Marija Gregorič, Ivo Marič, Stefanija Logar, Stefanika Kokol, Janez Starič, Viktor Hostnik, Marija Kren, Stanko Božič, Slavko Lourenčič, Dragica Zrnčič, Veronika Kralj, Katica Petak, Angela Druškovič, Stanija Drečič, Đurđica Povič, Jelica Vladovič, Joža Hren, Vida Jesenak, Irena Zugešič, Ljubica Perhač, Jožefa Dizdarevič, Terezija Firšt, Ana Frančič, Jožefa Hertman, Anica Gabrič, Franc Segar, Marija Darabuš.

Novo sprejeta vajenca:

Jerman Branko, Kastelic Anton.

V mesecu maju so odšli iz podjetja: Jakob Novosel, Sime Ciričak, Francka Narobe, Magdalena Zupanec, Marija Gregorič, Katica Kovačič, Marija Duh, Jožica Bizjan, Stanko Božič, Dražga Karapevska, Marija Markovič, Ladislav Saje, Cilka Ferkol, Marija Segeri, Miodrag Ignjatovič, Marija Brkljač.

Poročili so se:

Stanislava Golubič in tovarniški delavec Franc »PUCKO«, Franciška Potokar in tovarniški delavec Stane »BLATNIK«.

Novoporočencem iskreno čestitamo!

IVANKA BURA je rodila hčerko. Mamici in hčerkici želimo veliko sreče!

▲ Predmeti, ki so bili razstavljeni v tej dvorani, so vzbudili veliko zanimanje strokovnjakov

NAJVEČJA VARNOST!

V PONEDELJEK 10. JUNIJA T. L. JE OBISKAL NAŠO TOVARNO PODPREDSEDNIK ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE TOVARIŠ FRANC LESKOŠEK.

PO ENEM LETU JE ZOPET PRIŠEL MED NAS, DA BI VIDEL KOLIKŠEN NAPREDEK SMO STORILI OD NJEGOVEGA ZADNJEGA OBISKA DO DANES.

MED OBISKOM, KI JE TRAJAL POLNE TRI URE, SI JE OGLEDAL OBRAT V MOSTAH IN IMEL DALJŠI RAZGOVOR Z VODILNIMI DELAVCI.

VISOKEGA GOSTA SMO NAVDUŠENO SPREJELI IN ŽELIMO, DA BI KMALU SPET PRIŠEL MED NAS.

Izvolili smo nove odbornike

24. maja smo volili predstavnike našega kolektiva v občinsko skupščino — zbor delovnih skupnosti. Volitve so trajale od 6. do 19. ure in se jih je v celoti udeležilo 1072 volivcev.

Oglejmo si, kako smo volili na posameznih voliščih (glej tabelo):

	volivcev	volilo	opr. odsotnih	%
Volilna enota 1 Saturnus-Zalog	205	188	17	92
Volilna enota 2 Saturnus volišče 1	341	292	31	91
Volilna enota Saturnus volišče 2	661	592	69	91
Skupaj	1207	1072	117	91

Vse naše novo izvoljene predstavnike v občinski skupščini smo sklenili obiskati in jih povprašati:

★ ali so letos prvič postali člani občinske skupščine

★ kakšna je njihova ocena gospodarskega položaja naše tovarne in občine kot celote

★ katere so po njihovem mnenju glavne naloge, ki jih bosta morala v prihodnosti opraviti naš kolektiv in občina in kako nameravajo orga-

nizirati svoje delo kot predstavniki našega kolektiva v občinski skupščini.

DANICA ŠENICA

- ★ letos sem bila prvič izvoljena v občinsko skupščino
- ★ položaj tovarne je ugoden, z začetim delom je treba

nadaljevati in zagotoviti enak tempo razvoja, kot smo ga imeli v preteklih letih. Ta ugotovitev velja tudi za občino kot celoto. da bom lahko uspešno opravljala svoje delo, bom morala biti stalno seznanjena s problematiko tovarne in občine kot celote.

Smatram, da je pozorno spremljanje dela občinske skupščine in obveščanje volivcev glavna naloga, ki jo bom morala opravljati. Na drugi strani pa moram veliko pozornosti posvetiti problematiki podjetja, saj bom le s temeljitim znanjem o problemih, lahko dobro zastopala naš kolektiv. Ti dve stvari, če sta združeni omogočata zadostno aktivnost in celovito reševanje problemov tovarne in občine.

JANEZ SMRAJČ

★ ne, sedaj sem drugič član občinske skupščine

★ menim, da smo v tovarni in v občini dosegli zadovoljive uspehe. Da bo razvoj še hitrejši, bo treba še bolj skrbeti za razvoj industrije — rekonstruirati obstoječe proizvodne zmogljivosti, uvajati mehanizacijo in avtomatizacijo itd. Res je, da se morajo vsa področja družbenega življenja vzporedno razvijati, toda pro-

Izlet v neznano

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger je v četrtek dne 6. junija t. l. osnovna šola Vide Pregarc organizirala skupen izlet učencev te šole z naslovom »V neznano«. Učenci so z nestrpnostjo, radovednostjo in veseljem pričakovali ta dan. Po enotedenskem deževju je zopet posijalo sonce. Učenci so se razdelili v tri skupine in zjutraj odšli iz Ljubljane proti Gorenjski. Nalog je bilo veliko: spoznati pot, kraj in znamenitosti v krajih, kjer jih je vodila pot. Ob 10 uri dopoldan so učenci z začudenjem ugotovili, da so se vsi znašli na istem mestu, čeprav so odšli iz različnih krajev. Pripovedovali so kaj vse so videli in doživeli. Načrtnega dela izleta pa s prihodom na Mengeško kočjo še ni bilo konec. Pričakovanja vredni in razburiljivi del šole pride — na sporedu je bila namreč oddaja »Spoznavaj svojo komuno in nje gospodarstvo«. V tekmovanju se je pomerilo 16 najboljših ekip od 1. do 8. razreda. Razburjenje je bilo še večje, ker sta se tega tekmovanja udeležila predsednik in tajnik ObLO Ljubljana-Moste-Polje tov. Cerne in tov. Strašek. Med gosti so bili tudi predstavniki tovarne Saturnusa, Kleja in Kolinske tovarne hranil. Za nameček pa še fotoreporterji in novinarji RTV Ljubljana, časopisa Mladina, Pionirskega lista in TT.

Po preizkušnji ozvočenja je 5 članska strokovna komisija zasedla svoja mesta in vse je bilo pripravljeno, da se glavni del izleta prične. Po pozdravnih govorih učenek se je tekmovanje pričelo. Resnost tekmovanja je potrdila že tekmovalna ekipa 1. razreda, ki je na vsa vprašanja pravilno in ljubko odgovorila in tako zbrala največje možno število točk. Tekmovalne ekipe so obdelale vsa večja podjetja v komuni, varnostne predpise in sestav ter delovanje občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste-Polje. O tovarni Saturnus je bilo veliko govora, predvsem o življenju in delu pri nas. Nehote se mi je vsilila misel, da verjetno marsikateri član našega kolektiva vsega tega ne ve, kar vedo otroci osnovne šole Vide Pregarc.

Zares veliko so povedali in razveseljivo je dejstvo, da mladi ljudje marsikaj vedo, da znajo veliko povedati, se naučiti, če imajo dobro vodstvo pri odraslih. V tem primeru gre vse priznanje učiteljskemu zboru šole Vide Pregarc in članom pionirskega starešinskega sveta te šole.

Po razdelitvi denarnih nagrad v višini 3000 din zmagovalnim ekipam je sledila urica prostega mladostnega veselja, nato pa skupni odhod na vlak proti Ljubljani.

Za učence in ostale, ki smo prisostvovali, bo ostal ta dan nepozaben.

Fani Zužek

▲ Zanimiva in uspela prireditev osnovne šole Vide Pregarc. Ta akcija je primer dejavnosti, o kateri že dolgo govorimo — neposrednejša povezava šole s proizvodnjo

izvodnja naj bo vedno korak pred družbeno potrebnostjo. Proizvodnja namreč ustvarja za potrošnjo potrebna sredstva.

- ★ pri delu občinske skupščine je treba skrbeti za izvajanje splošnih načel družbenega razvoja in upoštevati mnenja in zahteve občanov. Zato mora občinska skupščina vsa vprašanja pretehtati in dati prednost najvažnejšim. Sedaj so najvažnejša naslednja vprašanja:

- utrditev krajevnih skupnosti
- razširitev splošnega in strokovnega šolstva
- izboljšanje zdravstvenega in socialnega varstva
- izboljšanje komunalne dejavnosti

- ★ v delu občinske skupščine nastopajo njeni člani kot usklajevalci zahtev volivcev in kot usmerjevalci razvoja vseh dejavnosti v občini. Zbori volivcev so najtesnejša vez med člani skupščine in občani. Zato naj bodo pogostejši in bolje pripravljani.

PAVLA BOŽIČ

- ★ letos sem bila prvič izvoljena v občinsko skupščino občina in tovarna se dobro razvijata. Mislim, da je še posebno dobro pri nas v Zalogu. Želim pa poudariti, da bi bilo treba razmišljati o ukinitvi nočnega

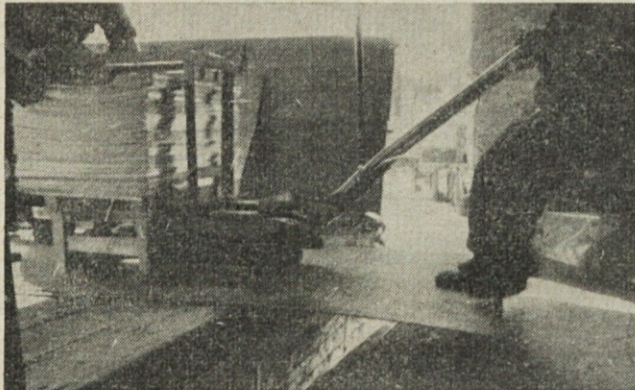
dela. V kratkem se bo položaj našega obrata še izboljšal, ker bomo dobili lasten industrijski tir. S tem bodo odpadle mnoge nevarnosti, ki nam sedaj delajo precej preglavic.

- ★ mislim, da je treba vzpostaviti tak sistem dela občinske skupščine in njenih članov, ki bo omogočal neposrednejšo povezavo z občani in člani delovnih kolektivov. Svoje delo bom skušala organizirati tako, da bom imela čimveč stikov z volivci, ki so me izvolili.

▲ Volitve — potrdilo pravilne politike razvoja!

▲ O problemih v skladišču pločevine smo že pisali!

▲ Nesreča nikoli ne počiva.

Pred dobrimi tremi tedni je bila v našem podjetju krvodajalska akcija organizacije RK. Po vseh EE in posameznih oddelkih so bili v ta namen sestanki, kjer smo se pogovorili o potrebi te humane akcije. Da so člani našega kolektiva razumeli vsakodnevno potrebo po tej dragoceni tekočini nam dokazuje dejstvo, da smo pri pobiranju prijav naleteli na popolno razumevanje naših delavcev. Vse EE so se izkazale, najslabši od vseh so bili uslužbenci, ki so se odzvali v res majhnem številu.

▲ Vsakega krvodajalca najprej pregledajo in ugotovijo...

Za to prostovoljno pomoč sočloveku se je v našem kolektivu prijavilo 171 krvodajalcev. Na dan odvzemanja pa se je število iz upravičenih razlogov zmanjšalo na 145. Nekateri so med tem časom zboleli ali pa so bil na dan odvzema službeno odsotni. Se vedno pa smo dosegli 100% udeležbo po planu naše občine in lahko z gotovostjo računamo, da bodo člani našega kolektiva imeli v tem letu zagotovljeno to najučinkovitejše zdravilo, v kolikor ga bodo potrebovali.

V letu 1963 je še poseben poudarek na dejavnosti RK, saj letos praznujemo 100 letnico obstoja mednarodnega RK.

Leta 1863 je bila ustanovljena organizacija RK na pobudo Henry Dunanta, ki je bil očevidec težke bitke pri Solferinu v Italiji. Takrat je bilo v enem samem dnevu okoli 20 000 vojakov ranjenih, ki bi bili obsojeni na smrt zaradi neorganizirane prve pomoči. Sam je takrat pomagal in delal na bojišču, organiziral je prostovoljne bolničarje in prvo pomoč ter evakuacijo, kasneje pa je bil glavni organizator Rdečega križa, ki se je iz ozkih zametkov razrasel v široko mednarodno organizacijo.

Od tedaj dalje se piše zgodovina RK, ki se je nato

gali pri reševanju in zdravljenju naših ranjenih partizanov.

Prav tako tudi po vojni ni usahnila ta dejavnost, saj vsi vemo, kako potrebna je tudi sedaj, ko skrbi za zdravstveno vzgojo, prvo pomoč, krvodajalstvo in druge potrebne akcije med prebivalstvom, — npr. pomoč pri elementarnih nesrečah.

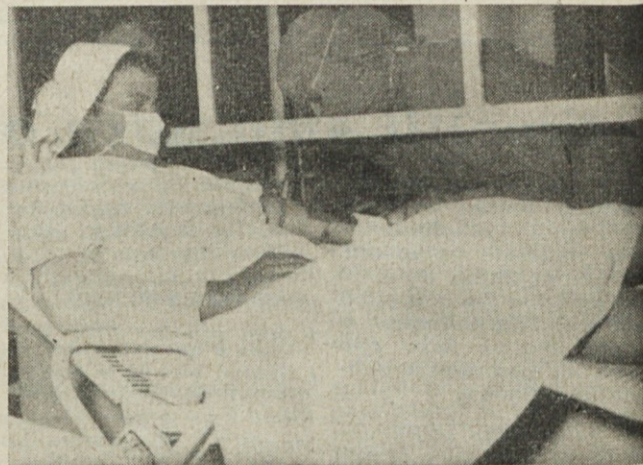
Za svoje delo je bila mednarodna organizacija že trikrat odlikovana z Nobelovo nagrado za mir in sicer: leta 1901, leta 1917 in leta 1944.

Danes deluje RK pod geslom: »S humanostjo k miru«, kar mu je priznal ob 100-letnici obstoja tudi maršal Tito, ki je jugoslovanski RK odlikoval z redom zaslug za narod z zlato zvezdo.

Ne smemo pa spregledati tudi drugega važnega jubileja, ki ga praznuje sam Jugoslovanski RK v tem letu.

Minilo je 10 let prostovoljnega krvodajalstva. Iz skromnih zametkov pred desetimi leti, se je dejavnost široko razvila, saj so vsakodnevne potrebe po krvi večje.

Če si ogledamo samo porast industrializacije naše domovine in pa dvig življenjskega standarda, nam jasno pokaže na večje število nezgod na delovnem mestu; prometnih nesreč

▲ Če organizem dovoljuje odvzeti določeno količino krvi

izkazal v vseh vojnah, pa tudi v miru. Prav posebno pa se je RK kot organizacija izkazal v NOB, ko so člani te človečanske organizacije in vsi zavedni državljani Jugoslavije, poma-

itd. Dosežki moderne medicinske znanosti pa omogočajo mnogo boljše zdravljenje na naših klinikah. Vse to zahteva večjo porabo krvi, ki jo lahko dobimo le od soljudi.

ZAHVALA
PREDRAGI PRIJATELJ!
ZELO SEM TI HVALEŽEN,
DA SI SE TAKO POTRUDIL IN MI NAREDIL USLUGO, KATERE NISEM VREDED, UPAM, DA SE TI BOM LAHKO DOSTOJNO ODDOLŽIL

P. s. Kako se je moral potruditi šele reporter, da je lahko slikal tako nevsakdanjo zanimivost!

Zaradi tega smatramo, da je krvodajalstvo že dolžnost napram sodelavcu, ki je te pomoči potreben, na drugi strani pa tudi vemo, da si jo le v tem primeru lahko zagotovimo, če jo damo takrat ko smo zdravi.

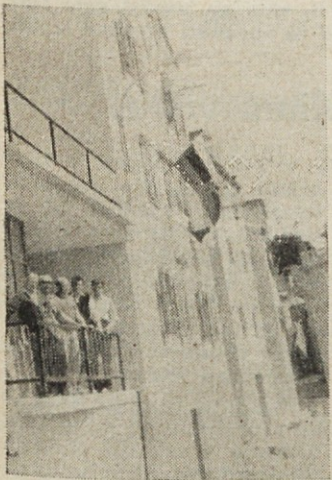
Člani delovnega kolektiva Saturnus so se v počastitev te obletnice prav lepo oddolžili svojim sotovarišem, ki so bili krvi potrebni.

Majda Gorše

Morje, oddih in zabava

Prvikrat v življenju sem se, nedavno tega, napotil na Veli Lošinj in prvi vtisi, zapažanja, ki jih človek nekje dobi, so običajno pomembni tudi za vse poznejše obiske v tistem kraju. No, in nekaj zapažanj nameravam obdelati v tem sestavku.

Prvo, kar sem mahoma opazil, je razlika — razlika med Malim in Velikim Lošinjem. Kajpak, v Malem Lošinju zasedajo občinski

▲ Pravijo, da je naš dom najlepši!

možje, zato je tudi večji, bolj urejen, ima več najrazličnejših trgovin in obratov... Iz tega sklepam, da se tudi tam, na otoku izvaja podobna praksa, kot malone povsod drugje, v vseh »celinskih« občinah. Roko na srce in priznajmo: kjer je sedež občine, se vedno kaj zida, prekopava in asfaltira ceste, polaga

kanalizacija, vodovod itd.; za kraje pa, ki so, kot pravimo, bogu za hrbtom, pa običajno vedno »zmanjka sredstev«! Je pač tako!

Ko pride človek na Lošinj se mu nudi običajna slika: morski zalivček, značilne obmorske stavbe, ribiški čolni, dalmatinsko — italijanska govorica... In nekaj sem pogrešal: prikupne osličke in ovce, ki so takorekoč folklorna posebnost Dalmacije. Počitniški dom Saturnus človek kaj hitro najde. Brez pretiravanja, najlepša stavba, na kateri se takoj opazijo težki milijončki, ki jih je tovarna že vložila v svoj dom! Je ponos Lošinja, zato ni čudno, če določenim ljudem — domačinom, ki se bavijo s turizmom, povzročajo iz leta v leto večje skomine. Ko sem zvečer stal pred domom, sem ujel pogovor dveh mimo-idočih turistov (njega in nje): »E, vidiš, a tu su Slovenci! Jediná kuća, koja u Lošinj nešto vredi!« Zelo laskavo, kajne? — Že itak lep zunanji videz stavbe stopnjuje sedaj še v raznih barvah pleskana ograja na obeh terasah, ki jo v nočnem času naravnost čarobno osvetljuje ulična svetilka, montirana na sami stavbi. Skupno z domom ObSS Moste-Polje tvori poslopje lepo zaključeno celoto.

Z najetimi privatnimi sobami se je število ležišč povečalo na 86 napram lanskim 73, kar je tudi največja zmogljivost kuhinje v našem domu. V sezoni bo na hrani povprečno 95—100 gostov, kar tudi niso mačje solze!

▲ Prva zastava na levi visi na našem domu. V spodnjih prostorih je bilo voliše ob volitvah v občinsko skupščino

Kaj pa bodo naši dopustniki imeli na voljo v Velikem Lošinju? Poleg vročega lošinjskega sonca in toplega morja preko dneva, bodo zvečer lahko stopili v bližnjo kavarno na turško, ali v bližnji »restoran«, kjer jim bo postregel znani natakatar »Da si mi gesund«. Za plesalce bo poskrbljeno v lokalu SLAVOJNA, kjer igra slovenski ansambel. Če vas bo slučajno na obali ustavil stari čika in vam mogle »cigaret-špic« pod nos, mu boste gotovo ustregli s cigareto. Mene je ob vhodu na pokopališče ustavila stara, črno oblečena babura: »Herr, bitte deset dinara! Za šladedo!« Kaj sem hotel — dal sem ji, da

sem imel mir in ji spotoma pojasnil, da nisem nikakšen Herr, ampak čisto navaden Jugoslovan.

Dobro vino vam bo za mal denar rad prodal znani Gašpareto iz svoje kleti. To je pravo dalmatinsko vino in nima nobene zveze s slovitimi šišenskim vinogradi. — Za zelo malo vozni 200 din vas Gašpareto s svojo barko popelje na izlet na poldrugo uro oddaljeni otok Ilovik, kjer boste našli poleg prijetne plaže tudi dobro kapljico iz družbenega ali pa iz privatnega sektorja. Odlični ovčji sir boste lahko dobili »pod roko« — je izvrstna podlaga dobri pijači. Potem se boste bolj ali manj razpoloženi vračali pozno popoldne proti Lošinju, zadovoljni s prijetnim izletom. Za razvedrilo bo Gašpareto kot kapitan prepustil krmilo svojemu »prvemu oficirju«, sam pa raztegnil najmanj 90% razglašeno staro harmoniko. Če imate res dober posluš, boste morda lahko ugotovili, katero napolitansko popevko igra. Kot komandant je zelo vesten: med službo alkohola ne pokusi, nihče ne sme biti preveč na robu barke; če kdo med vožnjo vstane ali kako drugače krši njegova pravila, kriči pol hrvaško, pol italijansko, kot nekoč jesiharji. Kljub strahu pred valovi, ki bodo med vožnjo pljuskali na barko, vas bo srečno pripeljal nazaj v Lošinj.

Za prijetno razpoloženje izletnikov skrbi Gašpareto s harmoniko

Ivan Lukančič

Ha-ha
hi-hi

Dva prijatelja leva se zopet srečata v živalskem vrtu. Pomenkujeta se kako sta preživela poletni oddih.

Prvi ves obupan: »Sel sem v Afriko, da bi si nekoliko ogledal staro domovino in požrl kakšno domačo specialiteto. Ti rečem, da je zelo slabo. Dobiš še kakšno miš, zajca pa že komaj... Sklenil sem se vrniti.«

Drugi, še bolj obupan: »Ostal sem kar tu. Sprva mi je bilo čudovito. Pomislili, jedel sem cele referente, samostojne in nesamostojne! In tako je šlo vse dokler nisem pojedel referenta za kuhanje kave. Sedaj dobivam mlečni gres.«

— Ampak Sonja, nikakor ne morem razumeti, zakaj si tako hladna do Dušana! Ali ni pošten, čeden, postaven, prijeten in družaben fant? Kaj pa mu manjka?

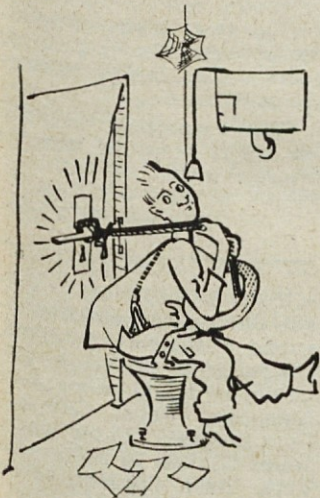
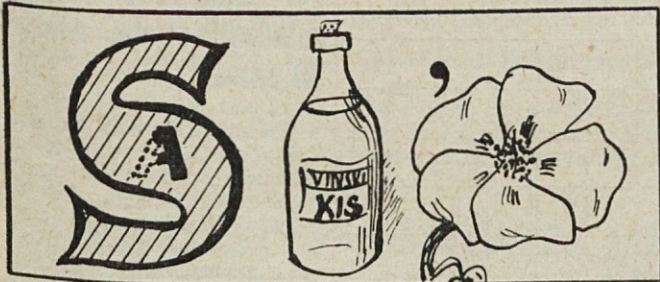
— Samo malenkost: avto!

Slavko, ki je bil zaposlen v oddaljenem kraju, je pisal staršem, da je spoznal sebi primerno deklo, s katerim se namerava v kratkem poročiti. Mama mu je odgovorila: »Moj dragi sinček! Velika novica je mene in očeta neizmerno razveselila. Že dolgo sva gojila srčno željo, da bi si poiskal ženo. Ta želja, kot vidim iz tvojega pisma, je izpolnjena. Vedi, da je dobra žena za moža najdragocenejši dar. Žena neguje vse, kar je v človeku najmilejšega in kroti vse, kar je v njem hudega.«

— Spodaj pa je bil pripis z drugačno pisavo: »Slavko! Matič je pravkar odš'a v trafiko po znamko. Ostani ledig, osel neumni!!«

Po poti iz Kranjske gore proti Vršiču so se počasi vzpenjali štirje smučarji. Dva sta nesla smuči in na ramah velike nahrbtnike, dva pa sta prišla smučke vsak na enem koncu in jih skupno nesla na ramah. Na sredini smučk sta viseli dve borši in nahrbtnik. V eni izmed borš sta nesla tudi pet kilogramsko konzervo slivovega kompota. Sline so se nam cedile ob mislih, da bomo drugi dan lahko za žejo že pili kompot. Ko smo prispeli v koč, smo oddali konzervo oskrbniku, ki je rekel, da jo bo drugi dan prevrel. Ko smo drugi dan hoteli popiti malo kompota, se nam je oskrbnik nasmehal z besedami: »Ja, kdo vam je pa dal nositi mleko pomešano z nafto!«

(V konzervi je namreč bila emulzija, katero potrebujejo rezkalci in brusilci v naši tovarni.) Pa bodi jzen!!

KORAJŽNO NAPREJ

Pravijo ljudje, da v tem stranišču z užitkom »dela« se.

Da ne bo pomote!

To je v tiskarni, kjer pred inspekcijo so varni.

Špičasti nos

Opomba urednika: karikatura je stara že dva meseca in pol

ženitovanjska ponudba

Lepo raščen moški, visok 1,50 m, z lepimi rdečimi lasmi, pesniško frizuro, prsa poraščena, že pol leta neobrito brado in ščegetajočimi brki — visoko inteligenten; 4 krat ločen, oče 11 otrok, s tremi kurjimi očesi, iščem tovarišico za izlete v naravo. Bila naj bi visoke postave 1,70 m, pas 58, boki 98, lepo okrogla z visokimi dohodki (predvsem visok presežek nad tarifnimi osnovami), lastnim stanovanjem, lahko pa ima tudi avtomobil inozemske znamke. Čez vse pa je važen karakter.

Ker predvidevam, da bom prejel več ponudb prosim, da interesentke priložijo k odgovoru svojo sliko v bikini kopalkah. Če bi katera bila v zadregi glede fotografa, naj se obrne na uredništvo Glasa Saturnusa.

Ponudbe pošljite pod šifro »Hrabroslav Preplašeni«.

Pod Prisojnikom prvi Saša Kralj

Kakor vsako leto, tako je tudi letos smučarska sekcija našega športnega aktivna izvedla že desete klubske tekme v slalomu, tokrat na plazu pod Prisojnikom. Razpisan je bil tudi ekipni prehodni pokal na čast rojstnega dne maršala Tita, za katerega so se potegova-

▲ Saša Kralj sprejema pokal prvaka

le ekipe TOPS, TIKI, UTENSILIJA in seveda naše. Vreme nam tudi letos ni bilo naklonjeno in nas je med drugim tekmo nekoliko »osvežilo« vendar nam prha ni zmanjšala dobre volje. Proga je bila lepo izpeljana, tako da se je lahko zapeljal

vsak sindikalni tekmovalec brez strahu pred hujšimi posledicami. Sneg je bil še kar dober, vendar so nekateri tekmovalci mazali, vsak seveda s svojo skrivnostno mažo. Tudi padcev ni manjkalo kar je posebno pridno filmal — poleg ostalega — naš znan fotoreporter Požgaj. Tekme so se odvijale v pravem tekmovalnem duhu za častna in praktična darila. Razglasitev rezultatov je bila v našem domu v Kranjski gori. Prehodni pokal je osvojila tovarna TIKI, ki je dolžna izvesti prihodnje leto tekme za isti pokal. Prehodni klubski pokal, ki si ga doslej v 10 letih ni mogel osvojiti v trajno last še nihče, je za leto 1963 osvojil Saša Kralj iz crodne delavnice. Na drugo mesto se je plasiral Avgust Snoj, tretje mesto pa je zasedel veteran Dimitrij Kobilica in tako prekrizal račune marsikateremu mlajšemu tekmovalcu. Po tradiciji je bil razpisan za veterane (nad 35 let starosti) bukov pokal, ki ga je letos

osvojil Dimitrij Kobilica. Po razglasitvi rezultatov je zavladalo veselo razpoloženje, saj je dobil skoraj vsak večje ali manjše darilo, seveda po uspehih, ki si jih je pridobil na snegu. Za smeh in razvedrilo pa je poskrbel že znani komik »Majda«.

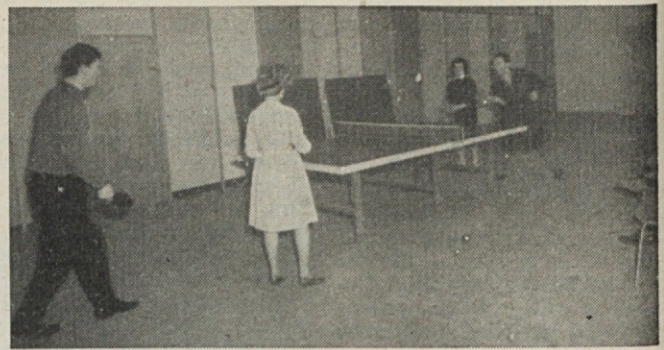
Na koncu še tole: Tekmovanje je bilo skromno pripravljeno, vendar je bila udeležba nekoliko premajhna. Starejši tekmovalci so

▲ Bukov pokal je dobil Dimitrij Kobilica

se polnoštevilno odzvali, samo mladine je v smučarskih vrstah vedno manj, posebno ženske mladine. Kako, da se mladi tako malo udeležujejo v športu, pa naj razmisli mladinska organizacija.

Viktor Jarc

▲ Namizni tenis je lep šport, zato ga mnogi zelo radi gojijo. Upamo, da boste prišli in spoznali njegove lepote

Razširiti želimo vrste

Namiznoteniška sekcija obstoja že dolgo vrsto let. To je bil skromen maloštevilen športni kolektiv, o katerem smo do sedaj bolj malo slišali. Naši igralci so igrali že na raznih tekmovalnih. Tako so na vseh občinskih turnirjih osvojili prvo mesto.

Največji uspeh je naša sekcija dosegla lansko sezono. V ljubljanski sindikalni ligi je sodelovala z dvema ekipama. Prva ekipa se je uvrstila v finale in dosegla med 18 ekipami tretje mesto.

V letošnji sezoni v Ljubljani žal ni bilo podobnih tekmovalnih, katerih bi se lahko udeležili naši igralci tako, da o letošnjih tekmovalnih uspehih ne moremo govoriti. Toda kljub temu, da ni tekmovalj, je v tovarni vedno več ljubiteljev namiznega tenisa.

Pogoji za namizni tenis so se pridobitvijo nove lepe dvorane v tovarni občutno izboljšali. Včasih smo igrali v Titovem domu. Na treninge prihaja vedno več igralcev, posebno mladincev, ki že kar lepo napredujejo.

Zeleti bi pa, da bi se ta igra v tovarni še bolj razmahnila, zato se vsi, ki ne želite biti samo gledalci, vključite v naše vrste in poizkusite še sami. Tako se bo naš športni aktiv še v večjem obsegu in z uspehom udeleževal raznih športnih tekmovalj med tovarnami v občini in drugod.

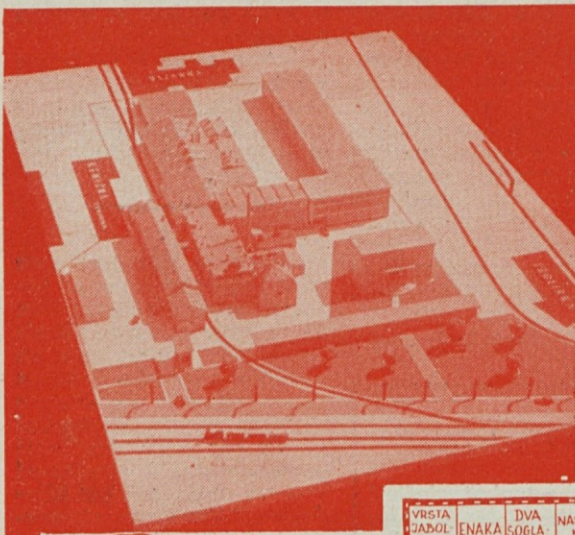
Matija Radelj

4. julij

Rešitve oddaje do 10. julija v nabiralnik Glasa turnusa
Nagrade:

- 1. nagrada 3000 din,
- 2. nagrada 2000 din,
- 3. nagrada 5 krat 1000.

UREDNIŠTVO

POTLICO ČA VRSTA TRGOV- ČEV	LEPAKI JOKATI	REZULTEV POMOČNIK	FIRMA	KOVIN- SKA SOL	PESNITVE PREBUJI SE IZ....	M.IME NEVE- DNEŽ	AVTOMOB- ILNA NIZOZEM- SKO	VRAŽE- VEDNI PREDMET
KOMUNI- ISTIČNA PARTIJA	GRAJA							
VRSTA KOVINE								
DEL POHŠTVA								
KRALJ VEG								
VRSTA KRIJAL- NJAKA								
PRIMOR- SKI VZKLIK								
VRSTA JABOL- KA	ENAKA	DVA SOGLA- SNIKA	NASIL- NEŽ	PRIREDILNI ČLOVEŠKI ZNAČAJ	ZBODAJ KOSTA- NOGA	ČALIJ ZAPORE DNI STRELI	RUŠKO JA 1.19. in 14. črka	
VODNA PTIGA	NEDELNA LATINSKO IME SA Z. EŠLON	TURŠKO M.IME POPOIEN	PRIIMEK NAŠIŠAR KOMPONI- STA, (TANCI)	MESTO V PORUČILNI PRIEDVAL NA AVTO STAVI	STAR BENAR AVTOMOB- ILNA DANSKO	NASRNO BROJENKA BOLEČINE BARVE	SVETA GORA TRGOVSKI IMAE ORŠKA ČRKA	IGRALEC LISTINE SPISI
SEKARSKA POTREB- ŠČINA								
GOSPO- DARSTVE- NIK								
TOVARNA V Ljubljani	VIHAR							
GRŠKI OTOK		1.-10 ČRKA						
PRIEDVAL KA POKRI- TINE - SPANIJO								
SAMO- GLASNIK	13. ALFAB- ETNO SLOVNI PREDMET KLEPEČAR	AVTOMO- BILSKO OHISJE						
ZAČETNI GA		VRTNA CVETLI- CA						

Na tekmovalju za dan mladosti strelci dosegli 10. mesto

24. maja je bilo na strelišču na Rakovniku nočno strelsko tekmovalje v počastitev rojstnega dne tovarniša Tita. Na njem je sodelovalo tudi 9 naših strelcev razvrščenih v tri ekipe. Med njimi se je najbolje uvrstila prva ekipa SA Saturnusa, ki je zasedla 10. mesto.

Na tem tekmovalju je sodelovalo 284 ekip in je zato uspeh naših strelcev še večji.

Več resnejšega treninga in boljši rezultati nam ne morejo uiti!

Dimitrij Kobilica

»GLAS SATURNUSA« glasilno delovnega kolektiva tovarne Saturnusa Ljubljana, Ob železnici 16, tel. 33-666. Ureja uredniški odbor: Jože Einspiler, Janez Herzog, Ivan Lukančič, Peter Marn, Janez Ošaben in Eelizabetha Vide. Tiska tiskarna »Jože Moškrič«